

Н А К А З

29.07.2005 N 1466

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
18 серпня 2005 р.
за N 903/11183

Про затвердження Порядку ведення **банку даних**
про дітей-сиріт та дітей, позбавлених
батьківського піклування

Відповідно до Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" (2342-15), Указу Президента України від 11.07.2005 N 1086/2005 (1086/2005) "Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей" та у зв'язку з необхідністю удосконалення соціального захисту дітей, реалізації їх права на здоровий розвиток та сімейне виховання, підвищення ефективності діяльності органів виконавчої влади, запровадження в Україні єдиного електронно-статистичного обліку (Єдиного **банку даних**) дітей названої категорії Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Порядок ведення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що додається.

2. Міністерству у справах молоді, сім'ї та гендерної політики Автономної Республіки Крим, службам у справах неповнолітніх обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій забезпечити до 1 жовтня 2005 року створення та ведення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також **банку даних** про сім'ї потенційних усиновителів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів.

3. Дозволити департаменту з питань дітей, у разі необхідності, вносити пропозиції, зміни та доповнення до додатка.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Т.В. Кондратюк.

Міністр

Ю.О.Павленко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства України
у справах молоді та спорту
29.07.2005 N 1466

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
18 серпня 2005 р.
за N 903/11183

ПОРЯДОК
ведення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей,

1. Загальні положення

Цей Порядок розроблений та запроваджується з метою забезпечення соціально-правового захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та створення єдиної електронно-інформаційної системи **даних** щодо таких дітей в Україні (Єдиного **банку даних**).

Основною метою створення та ведення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є удосконалення соціального захисту таких дітей, перш за все щодо процесу їх вилучення та влаштування, реалізації їх права на здоровий розвиток та сімейне виховання, підвищення ефективності діяльності органів виконавчої влади з питань захисту дитинства, удосконалення статистичного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в інтересах самих дітей.

Порядок ведення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюється з урахуванням вимог Конвенції ООН про права дитини (995_021), Сімейного кодексу України (2947-14), Законів України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" (2342-15), "Про охорону дитинства" (2402-14), "Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх" (20/95-ВР), "Про інформацію" (2657-12), Указу Президента України від 11.07.2005 N 1086/2005 (1086/2005) "Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей", інших нормативно-правових актів в галузі дитинства.

Основними завданнями формування та використання Єдиного **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є:

запровадження в Україні єдиної електронно-інформаційної системи обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

захист їх прав та інтересів;

реалізація права дітей на сімейне виховання;

створення умов для одержання громадянами, які бажають узяти дітей на виховання в сім'ю, повної та достовірної інформації про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

єдність правил формування та використання інформації **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

забезпечення прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та громадян, які бажають узяти дітей на виховання в сім'ю, на конфіденційність інформації про них.

Формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюється шляхом:

нормативно-правового забезпечення порядку ведення обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ю;

формування єдиної державної політики обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

контролю за додержанням законодавства щодо захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

формування переліку документів, необхідних для внесення до **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Реалізацію державної політики щодо ведення Єдиного **банку**

даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюють Міністерство України у справах молоді та спорту, органи опіки та піклування, служби у справах неповнолітніх, які безпосередньо відповідають за формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

2. Визначення термінів

У цьому Порядку нижченаведені терміни вживаються у такому значенні:

Банк даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, являє собою цілісну автоматизовану електронно-інформаційну систему збору матеріалів, сформованих на рівні сільської (селищної) ради, районної (міської), обласної служб у справах неповнолітніх, Міністерства України у справах молоді та спорту щодо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою удосконалення їх соціального захисту, підвищення ефективності діяльності центральних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в інтересах таких дітей, а також **даних** про громадян, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ю.

Єдиний **банк даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, являє собою комплекс як задокументованих (на паперових носіях), так і електронно-інформаційних матеріалів про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживають на території України.

Регіональний (обласний) **банк даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, - частина Єдиного **банку** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в якій міститься задокументована інформація про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживають у певному регіоні (області) України.

Місцевий (районний, міський, сільський (селищний) **банк даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, - частина регіонального **банку даних** про дітей, у якому міститься задокументована інформація про дітей, які проживають (народилися) у районах, відповідно в містах, селах та селищах.

Інформація про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до Єдиного **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, надходить з районних, обласних служб у справах неповнолітніх.

За ведення, формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відповідають центральні, регіональні та місцеві реєстратори.

Центральний реєстратор - структурний підрозділ у складі Міністерства України у справах молоді та спорту, який відповідає за ведення Єдиного **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Регіональний, місцевий реєстратор - відділ у справах неповнолітніх Міністерства у справах молоді, сім'ї та гендерної політики Автономної Республіки Крим, служби у справах неповнолітніх обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій.

Для реєстрації в **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, реєстратором вносяться дані в систему ведення реєстру дітей.

Реєстраційний код - система цифрових знаків, що складається з порядкового номера та року внесення запису до **банку даних** про

дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, коду області (району), дати народження особи.

Діти-сироти - це діти, у яких померли чи загинули батьки.

Діти, позбавлені батьківського піклування, - діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами внутрішніх справ, пов'язаним з ухиленням від сплати аліментів та відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки, а також підкинуті діти, від яких відмовилися батьки, та безпритульні діти.

Статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, - визначене відповідно до законодавства становище дитини, яке надає їй право на повне державне забезпечення й отримання передбачених законодавством пільг та яке підтверджується комплектом документів, що засвідчують обставини, через які дитина позбавлена батьківського піклування.

Особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, - особи віком від 18 до 23 років, у яких у віці до 18 років померли або загинули батьки, та особи, які були віднесені до дітей, позбавлених батьківського піклування.

Громадяни, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ї, - це потенційні всиновителі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі дитячих будинків сімейного типу, які пройшли підготовку та мають рекомендаційний лист щодо взяття дітей на виховання в сім'ю.

3. Компетенція органів виконавчої влади у забезпеченні порядку ведення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Міністерство України у справах молоді та спорту відповідно до своїх повноважень забезпечує загальне формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та здійснює реалізацію державної політики щодо єдиного електронно-інформаційного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

На Міністерство України у справах молоді та спорту покладаються:

розроблення нормативно-правових актів, які регулюють формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

визначення центрального реєстратора та контроль за його діяльністю;

забезпечення конфіденційності щодо відомостей **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

організація роботи, пов'язаної із стандартизацією документальної інформації та сертифікації інформаційних технологій, призначених для формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

забезпечення підготовки та перепідготовки кадрів для формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

На центрального реєстратора покладаються:

ведення Єдиного **банку даних** про дітей-сиріт та дітей,

позбавлених батьківського піклування;

визначення регіональних реєстраторів та контроль за їх діяльністю.

Нормативно-правові акти Міністерства України у справах молоді та спорту, прийняті в установленому порядку в межах його компетенції, обов'язкові до виконання центральним та регіональними, місцевими реєстраторами та громадянами, які мають бажання усиновити дитину.

4. Обов'язкові вимоги до формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Обов'язковими вимогами до формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є:

стандартизація задокументованої інформації про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та громадян, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ю;

уніфікація збору, накопичення, зберігання та надання інформації;

використання інформації реєстру виключно з метою формування **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

повнота та достовірність інформації;
захист інформації.

5. Формування **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Єдиний **банк даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, складається з баз **даних**, сформованих центральним реєстратором на підставі відомостей місцевих та регіональних реєстраторів, які надходять з районних, обласних служб у справах неповнолітніх.

6. Склад та документальне наповнення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

До **банку даних** уходять:

загальні відомості про особу (прізвище, ім'я, по батькові, число, місяць, рік народження, місце народження, адреса реєстрації дитини, постійне місце проживання (утримання) дитини або ж тимчасове місце утримання та виховання дитини, склад сім'ї, реквізити документа, що засвідчує особу, висновок про стан здоров'я, інформація про найближчих родичів, освіта дитини, причини, через які дитина набула статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, інші відомості та документи.

Банк даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, складається з двох розділів:

I. Загальна кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, інформаційні матеріали та задокументовані відомості про кожну таку дитину.

II. Відомості про осіб, які мають бажання взяти дітей-сиріт або дітей, позбавлених батьківського піклування, на виховання в сім'ї.

Розділи **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, поділяються на підрозділи:

з інформацією про дітей-сиріт та дітей, позбавлених

батьківського піклування, які:

- підлягають усиновленню;
- перебувають під опікою або піклуванням та виховуються в сім'ях;
- перебувають на утриманні та вихованні в дитячих (дошкільних, навчальних, медичних) установах усіх форм власності;
- проживають та виховуються в прийомних сім'ях;
- проживають та виховуються в дитячих будинках сімейного типу;

з інформацією про осіб, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ї, зокрема потенційних:

- усиновителів;
- опікунів, піклувальників;
- прийомних батьків;
- батьків-вихователів.

7. Реєстрація дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Посадові особи дошкільних, навчальних, медичних та інших закладів і установ, де перебувають діти, та громадяни, яким стала відома інформація про дітей, котрі залишилися без батьківського піклування, зобов'язані негайно повідомляти про це органи опіки та піклування, зокрема служби в справах неповнолітніх, за місцем фактичного перебування дітей.

Керівники виховних, навчальних, медичних установ, установ соціального захисту дітей та інших аналогічних установ та закладів усіх форм власності, у яких проживають та виховуються діти, зобов'язані в семиденний термін з дня отримання відомостей про дитину, яка залишилися без батьківського піклування, повідомити про це районну (міську) службу у справах неповнолітніх (відповідно сільську, селищну раду) з метою занесення відомостей про таку дитину до місцевого **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Відповідна служба у справах неповнолітніх після отримання інформації про дитину-сироту або ж дитину, позбавлену батьківського піклування, зобов'язана негайно провести першочергові заходи щодо вивчення питань соціального захисту такої дитини на даному етапі, зібрати необхідні відомості про дитину та протягом одного місяця з часу отримання відомостей передати інформацію до регіонального (обласного) **банку даних**.

Занесення відомостей про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до **банку даних** не звільняє керівників дитячих закладів та установ, органи опіки та піклування, служби у справах неповнолітніх від продовження здійснення заходів стосовно захисту прав та інтересів дітей, посилення контролю за умовами їх проживання й утримання та проведення відповідної роботи щодо подальшого розміщення таких дітей на виховання в сім'ї.

Для формування Єдиного **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, регіональний (обласний) реєстратор в особі служби у справах неповнолітніх протягом одного місяця передає таку інформацію центральному реєстратору, який протягом семи днів проводить реєстрацію дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, у Єдиному **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

При реєстрації в Єдиному **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, кожній дитині присвоюється реєстраційний код.

Перелік обов'язкових **даних** про дитину-сироту та дитину, позбавлену батьківського піклування, визначено в пункті 6.

Щодо питань механізму всиновлення, установлення опіки, піклування над дітьми, інших форм влаштування дитини, зокрема передавання до прийомної сім'ї, до дитячого будинку сімейного типу, на всіх етапах формування та використання **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, вирішення їх відбувається відповідно до встановлених чинним законодавством норм.

8. Облік громадян, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ю

Громадяни, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ю, особисто надають про себе інформацію місцевим, регіональним, центральним реєстраторам для занесення її до **банку даних** та заяву, після чого зазначені відомості передаються до **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, вищого рівня, де їм присвоюється реєстраційний код.

Дані про громадян, які мають бажання взяти дитину на виховання в сім'ю, повинні містити такі відомості:

прізвище, ім'я, по батькові, паспортні дані, дату народження, місце проживання (реєстрації), довідки про сімейний стан, склад сім'ї, громадянство, родинне відношення до дитини, висновки про стан здоров'я, інформацію про наявність житла та майна, відсутність судимостей, відомості про проходження навчання (курсу підготовки з проблем виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування) (за наявності), інші дані щодо таких громадян.

Реєстратор **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відповідного рівня зобов'язаний провести реєстрацію **даних** про громадянина, який має бажання взяти дитину на виховання в сім'ю, протягом 10 днів після прийняття від громадянина повного пакета документів щодо реєстрації.

У разі відмови в реєстрації в **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, громадянину надсилається обґрунтована відповідь в письмовій формі.

Строк дії **поданих** документів – один рік з дня їх подання.

9. Зняття відомостей з реєстрації в **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Зняття відомостей про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з реєстрації в **банку даних** проводиться у разі:

- завершення вікового терміну щодо статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, та особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відповідно до чинного законодавства;
- смерті.

Зняття відомостей про громадян, які бажають узяти дитину на виховання в сім'ю, з реєстрації в **банку даних** проводиться у разі:

- виявлення недостовірної інформації про таких громадян;
- отримання додаткових відомостей про недоцільність реєстрації;
- подання громадянином письмової заяви про зняття з обліку;
- смерті.

10. Порядок використання інформації **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Використання інформації **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, різних рівнів проводиться шляхом обміну службовою інформацією.

Використання інформації **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, для посередницької або комерційної діяльності заборонено.

Доступ до інформації, що міститься в **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечується центральним та/або регіональними (місцевими) реєстраторами.

Центральний і регіональні (місцеві) реєстратори забезпечують оприлюднення інформації про своє місцезнаходження, порядок та режим роботи.

Доступ до інформації щодо всиновлення дітей проводиться відповідно до Сімейного кодексу України (2947-14), постанови Кабінету Міністрів України від 28.08.2003 N 1377 (1377-2003-п) "Про затвердження Порядку ведення обліку дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення", інших нормативно-правових актів.

11. Права та обов'язки реєстраторів **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Центральний і регіональні (місцеві) реєстратори **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з дотриманням вимог статті 23 Закону України "Про інформацію" (2657-12):

- отримують від керівників дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів, лікувальних, житлово-комунальних та інших установ і організацій, громадян, які володіють відомостями про дітей, які залишилися без батьківського піклування, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформацію та документи про таких дітей та заносять їх до **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

- проводять перевірку достовірності поданої інформації;
- отримують відомості про громадян, які мають бажання взяти дітей на виховання в сім'ю;
- реалізують заходи щодо соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Забороняється збирання відомостей про особу, яка має бажання взяти дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування, на виховання у свою сім'ю без її попередньої згоди.

Кожен громадянин має право на ознайомлення з інформацією, зібраною про нього, та в разі незгоди з нею звернутися до реєстратора із заявою про внесення відповідних виправлень.

Центральний і регіональні (місцеві) реєстратори зобов'язані забезпечити захист інформації про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та громадян, які мають бажання взяти таких дітей на виховання в сім'ю, від несанкціонованого доступу, змін або знищення.

12. Захист прав громадян на отримання інформації

Необґрунтована відмова в доступі до інформації **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, приховування достовірної інформації щодо дитини, яка позбавлена

батьківського піклування і може бути передана на виховання в сім'ю, інші неправомірні дії щодо відмови в доступі до інформації можуть бути оскаржені до суду.

13. Контроль за формуванням та використанням
Єдиного **банку даних** про дітей-сиріт та дітей,
позбавлених батьківського піклування

Контроль за формуванням та використанням Єдиного (центрального, регіонального, місцевого) **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюється Міністерством України у справах молоді та спорту та відповідно центральним і регіональними реєстраторами.

Особи, винні в порушенні Порядку ведення **банку даних** про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, несуть відповідальність згідно із чинним законодавством.

Директор департаменту
з питань дітей

Л.С.Волинець